

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2017. április 21.

8. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. **30 pont****Olvasd el figyelmesen az alábbi szövegeket, majd oldd meg a feladatokat!**

A jó vers élőlény, akár az alma,
 ha ránézek, csillogva visszanéz,
 mást mond az éhesnek s a jóllakottnak,
 és más a fán, a tálon és a szájban,
 végső tartalma, vagy formája nincs is,
 csak él és éltet. Vajon mit jelent,
 nem tudja és nem kérdi. Egy s ezer
 jelentés ott s akkor fakad belőle,
 mikor nézik, tapintják, ízlelik...

(Weöres Sándor: *Vázlat az új líráról* – részlet)

...Legfeljebb kiderül, hogy az irodalom nem is művészet – annyi baj legyen. Ha nem művészet, bizonyára több annál – az egész embert képviseli, szőröstül-bőröstül, szívestül és eszestül, szemestül, fülestül és egyebestül...

(Karinthy Frigyes)

1. Fogalmazd meg a vers címe és szövege közti kapcsolatot! **3 pont**
2. Magyarázd meg a vers kezdősorának hasonlatát! **5 pont**
3. Értelmezd a szövegösszefüggés alapján a következő ellentétet: „*mást mond az éhesnek s a jóllakottnak*”! **5 pont**
4. Milyen kapcsolat van a két szöveg között? **5 pont**
5. Fogalmazd meg az írásművészet lényegét a két szöveg alapján! **12 pont**

II. **40 pont****Az alábbiakban egy novella indítását és zárórészét olvashatod. Írd meg a történetet! Írásodnak adj címet is!**

Dél előtt tíz óra volt, amikor az író befejezte új drámáját. Este még két nehéz jelenete volt hátra. Átírta az éjszakát. Közben legalább tíz feketét főzött magának, és legalább tíz kilométert gyalogolt a szűk szállodaszobában alá s felezve. Most mégis olyan frissnek érezte magát, mintha nem is volna teste, olyan boldognak, mintha megszépült volna az élet, és olyan szabadnak, mintha megszűnt volna lenni a világ.

Még egy kávé főzött. Lesétált a partra. Megkereste a csónakost.

– Kivisz-e a vízre egy kicsit, Volentik bácsi? – kérdezte tőle.

(...)

Az író lerúgta a lábáról a szandált, és fölállt.

– Akkor húzza be az evezőt, Volentik bácsi – mondta. – Megpróbálok egy kicsit a vízen járn.

(Örkény István)

III.**20 pont**

1. Az alábbi meghatározásokat helyettesítsd a megfelelő szóval, majd a kapott kifejezésekhez tegyél hozzá vagy vegyél el belőlük egy-egy betűt az utasításnak megfelelően! **10 pont**

Pl. kemény anyagban mélyedést hoz létre + X = veszedelem. Megoldás: vés+z = vész

- a) lusta - X = napszak
- b) kívánság - X = a frizura alapanyaga
- c) malacmama + X = mértani test
- d) mitikus történet - X = mennyboltja
- e) végtag vége + X = befejeződött

2. Melyik népnév hiányzik az összetett szavakból? (Az egyes szó párok esetében közös az előtag.) **10 pont**

Pl.: -kór, -keringő. Közös előtag: angol-.

- a) -ágy, -kulcs
- b) -fal, -nátha

- c) -méz, -ülés
- d) -keleti, -dinnye

- e) -csavar, -asztal

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont